

มีเหตุผลไหม

เรื่องนี้เป็นกรณีเกี่ยวกับการขอข้อมูลเอกสารจากคณะทำงานที่แต่งตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับของหน่วยงานจะถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ มาดูกันค่ะ

นายชูวัช (นามสมมติ) มีหนังสือถึงคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร (คณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร) ขอสำเนาหนังสือขอความเป็นธรรมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร คัดถ่ายไว้ (ถ้ามี) และเอกสารแสดงเหตุผลของมติที่ประชุม คณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร ให้ยุติเรื่องร้องเรียนของตน ต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร มีหนังสือแจ้งนายชูวัชว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร ไม่ใช่เจ้าของเอกสารที่แท้จริงจึงไม่สามารถรับรองสำเนาถูกต้องได้ ส่วนเหตุผลในการยุติเรื่องร้องเรียนของนายชูวัช เนื่องจากนายชูวัช มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในที่ประชุม ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนและประธานที่ประชุมได้เตือนและห้ามปรามแล้ว แต่นายชูวัชไม่ปฏิบัติตาม เพื่อให้การประชุมดำเนินการไปด้วยความสงบเรียบร้อย ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร จึงใช้อำนาจบังคับการประชุมสั่งให้นายชูวัชออกจากที่ประชุม นายชูวัช จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วมีประเด็นต้องวินิจฉัยเบื้องต้นว่า เรื่องอุทธรณ์นี้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ หรือไม่ เห็นว่า การที่บุคคลใดจะใช้สิทธิอุทธรณ์ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะต้องเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด ตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๕ บุคคลนั้นจึงอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้ กรณีนี้นายชูวัชยื่นคำขอไปโดยตรงยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมของสำนักงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร จึงไม่มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งให้คำนิยามของหน่วยงานรัฐว่าหมายถึง ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกอบกับผู้ที่มิคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่นายชูวัชคือ ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวมิได้เป็นตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ จึงไม่มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับเรื่องอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา จึงไม่รับเรื่องนี้ไว้และจำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

ทั้งนี้นายชูวัชสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สภาผู้แทนราษฎร ที่ตั้งขึ้น โดยใช้ช่องทางตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ (www.oic.go.th)

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๙/๒๕๖๕) นางสาววิชา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”